

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии Шурои диссертатсионии 6D.KOA-079 дар назди Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон оид ба диссертатсияи Расулзод Лоиқ Холиқ дар мавзӯи “Ҳукумати электронӣ ва дурнамои рушди он дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон”, ки ба ҳимоя барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.02 - Ниходҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ (илмҳои сиёсӣ) пешниҳод шудааст

1. Мавзӯи диссертатсионии Расулзод Лоиқ Холиқ, ки ба таҳқиқи ҳукумати электронӣ ва нақши он дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон бахшида шудааст, дар шароити кунунии ҷумҳурӣ мубрам ба ҳисоб меравад. Ҳукумати электронӣ ва дурнамои рушди он дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон яке аз масъалаҳои муҳим ба ҳисоб меравад. Сиёсати иттилооткунонӣ барои ба вучуд овардани муносибатҳои нави ҷамъиятӣ ва муошират электронӣ заминаи мусоид фароҳам оврдааст. Дар ин росто, дар Ҷумҳурии Тоҷикистон низ ҳукумати электрониро фақат дар асоси истифодаи васеи технологияи иттилоотӣ ва телекоммуникатсионии муосир татбиқ ва инкишоф додан имконпазир мебошад. Ҳадафи асосии “ҳукумати электронӣ” аз он иборат аст, кинизоми идоракунии давлатӣ ба мнфиати шаҳрвандон, ташкилотҳо ва корхонаҳо бештар ҷавобгӯ бошад ва ба онҳо имкони бештари иштирок дар таҳияи сиёсати давлатӣ, инчунин сода кардани расмиёти ҳамкориҳои байни шаҳрвандон ва ҳукуматро фароҳам орад. Ба роҳ мондан ва татбиқи амалии ҳукумати электронӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун марҳилаи муҳими дигаргунсозии сиёсати давлатӣ дар бахши идоракунӣ ба ҳисоб рафта, роҳро ба модели бештар шаффоф, ошкоро ва ҳисоботдихандаи идоракунӣ боз менамояд. Ҳукумати электронӣ аз доираи идоракунии анъанавӣ берун рафта, сохтори нави давлатиро ташкил медиҳад, то ба шаҳрвандон ғаёлона ҳамкорӣ намояд, эҳтиёҷ ва манфиатҳои онҳоро тавассути дастрасии мустақим ба хизматрасониҳои давлатӣ ба инобат гиранд. Чунин низом на танҳо раванди дохилии мақомоти давлатиро тағйир медиҳад, балки вазифаҳои онҳоро возеҳ мушаххас карда, ба модели нави идоракунӣ дар асоси принципҳои демократӣ тариқи таъмини шаффофият ва иштироқи аҳли ҷомеа мегузарад. Чанбаи дигари мубрами мавзӯи мазкур инчунин дурнамои стратегияи Ҷумҳурии Тоҷикистон низ тасдиқ мекунад, ки татбиқи пурраи ҳукумати электронӣ ҳамчун яке аз самтҳои асосии ин сиёсат пешбинӣ шудааст. Сарфи назар аз аҳамияти стратегияи худ, мавзӯи ҳукумати электронӣ дар шароити ҷомеаи илмӣ Тоҷикистон мавзӯи камтаҳқиқ боқӣ мондааст. Аз ин рӯ, таҳқиқоти мазкур аз тариқи омӯзиш ва таҳлили амиқи илмӣ ба таҳияи заминаҳои асосии табдили муассири идоракунии рақамӣ, ки ба нойил шудан ба ҳадафҳои сиёсати миллий ва эҷоди экосистемаи устувори ҳукумати электронӣ мусоидат мекунад.

Ҳадафи диссертатсия омӯзиш ва таҳлили ҳукумати электронӣ дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун наъи инноватсионии идоракунӣ ва ҳамкориҳои байни ҳукумат ва ҷомеаи шаҳрвандӣ мебошад. Барои расидан ба

ҳадафи пешгузошташуда дар таҳқиқот иҷрои вазифаҳои мушаххас карда шудаанд.

Этимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот ва хулосаҳои ҳосилшуда бо асосҳои назариявӣ методологӣ ва маводи эмпирикии таҳлил гардида тасдиқи худро меёбанд. Дар диссертатсия миқдори зарурии адабиёти илмӣ, сарчашмаҳои иттилоотӣ ва хулосаҳои илмӣ таҳқиқоти расман интишорёфта истифода бурда шудаанд. Инчунин этимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот дар маводи таҳлилу таҳқиқгардидаи ҳукумати электронӣ ва дурнамои рушди он дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон асоснок гардида, хулосаҳо ва тавсияҳои амалии довталаб дар заминаи таҳлилу баррасии адабиёти илмӣ ва таҳқиқи равишҳои сиёсӣ таҳия шудаанд.

Навоварии илмӣ таҳқиқот аз он иборат мебошад, ки дар диссертатсия мафҳум ва моҳияти ҳукумати электронӣ ҳамчун шакли инноватсионии идоранамоӣ мавриди таҳлил ва баррасӣ қарор гирифта, хусусиятҳои таърихӣ зоҳиршавии он дар замони муосир нишон дода шудаанд. Ҳукумати электронӣ ҳамчун зинаи нави идоракунии давлатӣ бо назардошти имкониятҳои нави ҳамкории байни давлат ва шаҳрвандон дар низомӣ идораи давлатӣ мавриди баррасии илмӣ қарор гирифта, аҳамияти он дар рушди устувори ҷомеа асоснок карда шудааст. Хусиятҳои асосии ҳукумати электронӣ дар қиёс бо низомӣ сиёсӣ иқтисодии кишварҳои мухталифи ҷомеаи муосир муқоиса гардида, татбиқи он вобаста ба шакли зуҳури режими сиёсӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон нишон дода шудааст.

Дар таҳқиқот нуқтаҳои илмӣ ба ҳимоя пешниҳод шуданд, ки онҳо дар замони муосир ҳамчун нағзҳои илмӣ махсус меёбанд.

Саҳми унвонҷӯ дар қоркарду қорбурди сарчашмаҳои назариявӣ, тартиб додани нақшаи қори илмӣ, услуби таълиф ва масъалагузорию пешниҳодҳо, таҳияи мақолаҳои илмӣ ва маърузаҳо оид ба мавзӯи диссертатсия зоҳир мегардад.

2. Диссертатсия ба талаботи банди 31-33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад. Таҳқиқот ба назарияҳои дахлдори илмӣ сиёсӣ асос ёфта, заминаи назариявӣ ва амалӣ-таҷрибавиро барои таҳқиқи ҳукумати электронӣ ва дурнамои он дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон фароҳам овардааст. Хулосаҳои илмӣ ва тавсияҳои амалии натиҷаҳо, бар асоси таҳлили илмӣ натиҷаҳои таҳқиқоти назариявӣ ва амалӣ-таҷрибавӣ пешниҳод карда мешаванд. Диссертатсия аз тарафи муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои мазмун ва мантиқи ягонаи дохилӣ мебошад. Натиҷа ва нуқтаҳои навии илмӣ барои ҳимоя пешниҳодшуда саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд.

3. Мавзӯ ва мазмун таҳқиқот бо шиносномаи 6D.KOA-079 – ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равишҳо ва технологияҳои сиёсӣ (илмҳои сиёсӣ), ки аз рӯи он ба Шурои диссертатсионӣ мувофиқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 01 -уми октябри соли 2024, таҳти № 364 ҳуқуқи қабули

диссертатсияҳо барои Ҳимоя дода шудааст, мувофиқ мебошад. Ҳамзамон, таҳқиқот ба талаботи Феҳристи ихтисосҳое, ки аз рӯи онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон унвонҳои илмӣ дода мешаванд ва бо қарори Раёсати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми ноябри соли 2017, таҳти №5/2 тасдиқ шудааст, мувофиқат мекунад.

4. Натиҷаҳои асосии таҳқиқот дар 13 мақолаҳои илмӣ, ки 8-тои он дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи Комиссияи Олии Аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нашр расидаанд, инъикоси ҳудро ёфтаанд. Ҳамчунин, 4 мақолаи дигар дар нашрияҳои расмӣ илмӣ ва маҷмӯи конференсияҳои ҷумҳуриявӣ ба нашр расидаанд.

5. Дар таҳқиқоти диссертатсионии Расулзод Лоик Ҳолик истифодаи маҷмӯи бидуни иқтибос ба муаллиф ё маъхаз маҷмӯи набуда, ҳамаи сарчашмаҳои истифодашуда бо ишора ба муаллиф ё маъхаз тавассути иқтибос ба расмӣ дароварда шудаанд, ки аз ҷиҳати шудани банди 37-и Тартиботи додани дараҷаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад.

6. Дар рисолаи илмӣ ва дигар ҳуҷҷатҳои пешниҳод намудаи Расулзод Лоик Ҳолик маълумоти ғайрисиҳе маҷмӯи нест.

7. Банди 56-и Низомномаи Шурои диссертатсиониро, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидааст, ба инбат гирифта, комиссия пешниҳод менамояд:

1) Диссертатсияи Расулзод Лоик Ҳолик дар маҷмӯи «Ҳукумати электронӣ ва дурнамои рушди он дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзоди илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ (илмҳои сиёсӣ) дар Шурои диссертатсионии 6D.KOA-079 назди Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон барои Ҳимоя қабул карда шавад.

2) Муқарризони расмӣ аз рӯи диссертатсия шахсони зерин таъин карда шаванд:

- Ҳайдарзода Р.Ҷ. – доктори илмҳои фалсафа, директори Институти омӯзиши масъалаҳои давлатҳои Осиё ва Аврупо;

- Саидзода Ш.Ш. – номзоди илмҳои сиёсӣ, дотсент, мудири кафедраи фанҳои ҷамъиятии Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон.

3) Ба ҳайси муассисаи пешбар Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

4) Нашри эълон оид ба Ҳимояи ошкорои диссертатсия дар Шурои диссертатсионӣ ва ҷойгир намудани матни диссертатсия ва автореферат дар сомонии расмӣ Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови АМИТ ва сомонии расмӣ Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5) Чопи автореферат бо ҳукуқи дастнавис ва паҳн намудани он ба суроғаҳои дахлдор иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ:

доктори илмҳои сотсиологӣ, профессор,
узви вобастаи АМИТ

Ш. Шоисматуллоев

Аъзоёни комиссия:

доктори илмҳои сиёсӣ, профессор

П.А.Мухаммадзода

доктори илҳои сиёсӣ

Ў.Ш. Шарифзода

